

КАСБИ ТУМАНЛАРАРО ИҚТИСОДИЙ
СУДИНИНГ
А Ж Р И М И

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Миришкор тумани
февраль

2024 йил 27

Касби туманлараро иқтисодий суди судьяси Х.Ч.Абраев раислигида, судья ёрдамчиси А.Убайдуллаевнинг котиблигида, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар "LITAI TEXTILE OVERSEAS" МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатини кўзлаб, жавобгар - "XUDOYOROV BAXTIYOR" фермер хўжалигидан 15.816.417 сўм асосий қарз, 78.435.000 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича ишни даъвогар вакиллари Ж.Назаров, А.Сатторов (ишончнома асосида)лар, (жавобгар вакили иштирокисиз) иштирокида, Миришкор туман солиқ инспекцияси биносида очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармаси (бундан кейин матнда - палата деб юритилади) даъвогар "LITAI TEXTILE OVERSEAS" МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси (бундан кейин матнда - даъвогар деб юритилади) манфаатида Касби туманлараро иқтисодий судига даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар "XUDOYOROV BAXTIYOR" фермер хўжалиги (бундан кейин матнда - жавобгар деб юритилади)дан 15.816.417 сўм асосий қарз, 78.435.000 сўм жарима ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакиллари даъво талабларини қўллаб, даъвони қаноатлантириб беришни сўрашди.

Жавобгар вакили белгиланган тартибда суд мажлиси вақти ва жойи тўғрисида хабардор этилган бўлса-да, суд мажлисига келмади ва ўз эътирозларини билдирмади.

Мазкур ҳолатда суд ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтиодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади)нинг 170-моддасига асосан ишни жавобгар иштирокисиз кўриб чиқишни лозим деб ҳисоблайди.

Суд тарафлар вакилларининг иш бўйича тушунтиришларини тинглаб, тақдим этилган ва ишдаги мавжуд ҳужжатларни ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга асосан

даъвони кўрмасдан қолдиришни лозим деб топади.

Иш ҳужжатларидан аниқланишича, Касби туманлараро иқтисодий судининг 4-1805-2302/1330-сонли иқтисодий иши бўйича 2023 йил 08 июндаги ҳал қилув қарори билан "XUDOYOROV BAXTIYOR" фермер хўжалиги соддалаштирилган тартибда тўловга қобилиятсиз деб топилган ва тугатишга доир иш юритиш бошланган.

ИПКнинг 107-моддаси 9-бандига кўра, жавобгарга нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатилган бўлса ва жавобгарга нисбатан тақдим этилган талаб қонунга кўра тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги иш доирасида кўрилиши лозим бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради деб белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг 2019 йил 24 майдаги

13-сонли "Биринчи инстанция суди томонидан иқтисодий процессуал қонун нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида"ги Қарорининг 21-бандида даъво аризасини кўрмасдан қолдириш низонинг мазмуни бўйича ҳал қилув қарори қабул қилмасдан туриб суд муҳокамасини тамомлаш шаклларида бири ҳисобланади. ИПКнинг 107-моддасида кўрсатилган даъво аризасини кўрмасдан қолдириш асосларининг рўйхати тугал ҳисобланади ва кенгайтирилган тарзда талқин қилинишига йўл қўйилмайди. Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида суд ажрим чиқаради ва у ИПКнинг 108-моддаси талабларига мувофиқ бўлиши кераклиги ҳақида тушунтириш берилган.

ИПК 118-моддасининг биринчи қисмига асосан суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдorigа мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилиши белгиланган.

Баён этилганларга кўра суд, даъвони кўрмасдан қолдиришни, даъвогар ҳисобидан республика бюджетига 1.885.028,34 сўм давлат божи ундиришни, олдиндан тўланган 34.000 сўм почта харажати даъвогар зиммасида қолдиришни лозим деб топди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 128, 170, 108, 195, 196-моддаларига асосланиб, суд

а ж р и м қ и л д и :

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармасининг даъвогар "LITAI TEXTILE OVERSEAS" МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатида берган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъвогар "LITAI TEXTILE OVERSEAS" МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси ҳисобидан республика бюджетига

1.885.028,34 сўм давлат божи ундирилсин.

Олдиндан тўланган 34.000 сўм почта харажати даъвогар зиммасида қолдирилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Ажрим қонуний кучга киргач суд харажати қисмига ижро варақаси берилсин.

Ажримдан норози томон бир ой ичида апелляция тартибида шикоят қилиши (протест келтириши) мумкин.

Судья

Ч.Абраев